

# Elevating Sparks Through Song: Hodu L'ashem Ki Tor Ki L'olam Chasdo

## ספר תהילים פרק קז

- (א) הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו:  
(ב) יאמרו גאולי ה' אשר גאלם מיד צר:  
(ג) ומאֲרצות קבצם ממזרח וממערב מצפון ומים:  
(ד) תעו במדבר בשימון דרך עיר מושב לא מצאו:  
(ה) רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף:  
(ו) ויצעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יצילים:  
(ז) וידריכם בדרך ישרה ללכת אל עיר מושב:  
(ח) **יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם:**  
(ט) כי השביע נפש שקקה ונפש רעבה מלא טוב:  
(י) ישבי חושך וצלמות אסירי עני וברזל:  
(יא) פי המרו אמרי אל ועצת עליון נאצו:  
(יב) ויכנע בעמל לבם כשלו ואין עזר:  
(יג) ויצעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יושיעם:  
(יד) יוציאם מחושך וצלמות ומוסרותיהם ינתק:  
(טו) **יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם:**  
(טז) פי שבר דלתות נחשת ובריחי ברזל גדע:  
(יז) אָלִים מִדֶּרֶךְ פֶּשַׁע וּמַעֲוֹנֹתֵיהֶם יתִעֲנוּ:  
(יח) כָּל אֶכֶל תִּתְעַב נִפְשָׁם וַיִּגְעֻוּ עַד שַׁעֲרֵי מוֹת:  
(יט) וַיִּזְעֻקוּ אֶל ה' בְּצָר לָהֶם מִמִּצְוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם:
- (כ) ישלח דברו וירפאם וימלט משחיתותם:  
(כא) **יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם:**  
(כב) ויזבחו זבחי תודה ויספרו מעשיו ברנה:  
(כג) יורדי הים באניות עשי מלאכה במים רבים:  
(כד) הקה ראו מעשי ה' ונפלאותיו במצולה:  
(כה) ויאמר ויעמד רוח סערה ותרום גליו:  
(כו) יעלו שמים ירדו תהומות נפשם ברעה תתמוגג:  
(כז) יחוגו ויגועו פשכור וכל חכמתם תתבלע:  
(כח) ויצעקו אל ה' בצר להם ומצוקותיהם יוציאם:  
(כט) יקם סערה לרממה ויחשו גליהם:  
(ל) וישמחו כי ישתקו וינתקם אל מחוז חפצם:  
(לא) **יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם:**  
(לב) וירוממוהו בקהל עם ובמושב זקנים יהללוהו:  
(לג) ישם נהרות למדבר ומצאי מים לצמאון:  
(לד) אָרְץ פְּרִי לְמִלְחָה מִרְעַת יוֹשְׁבֵי בָהּ:  
(לה) ישם מדבר לאגם מים ואָרְץ צִיָּה לְמַצְאֵי מַיִם:  
(לו) ויושב שם רעבים ויכוננו עיר מושב:  
(לז) ויזרעו שדות ויטעו כרמים ויעשו פרי תבואה:  
(לח) ויברכם וירבו מאד ובהמתם לא ימעית:  
(לט) וימעטו וישחו מעצר רעה ויגוון:

## שולחן ערוך הרב פסקי הסידור סדר מנחה ערב שבת

סדר מנחה ערב שבת. אומרים הודו בכל ערב שבת קודם מנחה לבד כשחל יום טוב או חול המועד בערב שבת אין אומרים הודו:

## מכתבי הר"ר יאשיה שו"ב, עמ' צא עמוד א

אחד מתלמידיו של המגיד ממזריטש, היה רבי אהרן גורדון, שהיה גם רופאו. פעם אחת, באחת מערכי השבתות שבעת חוליו של המגיד, הוא עמד ליד מיטתו המגיד כדי להשגיח ולשמור על בריאותו, בעוד המגיד אמר את מזמור הודו שלפני תפילת מנחה של ערב שבת. כאשר הגיע המגיד לפסוק "כל אוכל תתעב נפשם", נתבטלה תאוות האכילה אצל תלמידו, עד שמאז טעם באוכל טעם טיט. כאשר המשך המגיד באמירת המזמור, ועמד להגיע לאמירת פסוק "ויזעקו אל ה'", נמלט תלמידו של המגיד מהחדר, מכיוון שהרגיש שנשמתו עומדת לפרוח ממנו.

## תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נד/ב

אמר רב יהודה אמר רב ארבעה צריכין להודות יורדי הים הולכי מדברות ומי שהיה חולה ונתרפא ומי שהיה חבוש בבית האסורים ויצא יורדי הים מנלך דכתיב יורדי הים באניות וגו' המה ראו מעשי ה' ואומר ויעמד רוח סערה יעלו שמים ירדו תהומות ואומר יחוגו ויגועו כשכור ואומר ויצעקו אל ה' בצר להם ומצוקותיהם יוציאם ואומר יקם סערה לרממה ואומר וישמחו כי ישתוקו ואומר יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם הולכי מדברות מנלך דכתיב תעו במדבר בשימון דרך עיר מושב לא מצאו ויצעקו אל ה' וידריכם בדרך ישרה יודו לה' חסדו מי שחלה ונתרפא דכתיב אולים מדרך פשעם ומעונותיהם יתענו כל אוכל תתעב נפשם וגו' ויצעקו אל ה' בצר להם וגו' ישלח דברו וירפאם וגו' יודו לה' חסדו ומי שהיה חבוש בבית האסורין מנלך דכתיב ישיבי חשך וצלמות וגו' כי המרו אמרי אל וגו' ואומר ויכנע בעמל לבם וגו' ואומר ויזעקו אל ה' בצר להם ואומר יוציאם מחשך וצלמות וגו' ואומר יודו לה' חסדו

## שו"ע אורח חיים סימן ריט

(א) ארבעה צריכים להודות יורדי הים כשעלו ממנה והולכי מדבריות כשיגיעו לשוב ומי שהיה חולה ונתרפא ומי שהיה חבוש בבית האסורים ויצא וסימנך וכל החיים יודוך סלה "חבוש" יסורים" ים "מדבר:

### ספר ליקוטי הלכות - הלכות ברכת הודאה הלכה ו אות ט

כל ענין הארבעה צריכין להודות הנ"ל עוברין על כל אדם בכל עת, לפעמים בגשמיות ממש, ועל - פי רב על ידי שארי ההרפתקאות העוברין על האדם בכל יום, בפרט בענין גלות הנפש...ועל - כן תקנו לנו בדורות הללו לומר מזמור הודו בכל ערב שבת בכניסת שבת. פי ששת ימי החל הם בחינת העולם הזה שנקרא ערב שבת כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה מי שטרח בערב שבת וכו', ושבת בחינת עולם הבא. וזה יודע שהעולם הזה מלא צרות ומכאובות, וכמו שכתוב גם כל ימיו פעם ומכאובות, וכמו שכתוב אדם לעמל יולד וכמו שמוכא במדרש (בראשית פרשה יג) לא נברא האדם אלא לעמל אם זכה הוא עמל בתורה אשקיו וכו'...ועל - כן בנדאי לא ברא ה' יתברך את האדם בחכמה נפלאה ונוראה פזאת בשביל שיסבל עמל וכעס כזה בזה העולם, פי פנות ה' יתברך בנדאי רק לטובה, וכמבאר בכל הספרים שברא את כל העולם ומלאו בשביל האדם כדי להראות טובו וחסדו ורחמנותו וכמו שכתוב בתחלת העץ חיים...ועל - כן צריכין להתגבר מאד מאד להמשיך שמחה על עצמו על - ידי שישתכל על הסוף שהוא תכלית העולם הבא, שהוא בחינת שבת שאז יתהפך הכל לטובה, כי אפלו הפחות שבשיראל והגורע שבגורעים אין שעור לכל נעימות הטוב הנפלא שיזכה אז, וכמו שחזקו אותנו הצדיקי אמת בכמה לשונות בענין זה...ועל - ידי זה יוכל לשמח את עצמו גם עתה בכל מה שעובר עליו בבחינת ששון ושמחה ושיגו ונסו יגון ונאנחה כמו שמבאר בסימן כג בליקוטי תנינא שצריכין לחטף היגון ונאנחה להפכו לשמחה וכו' :

### ספר ליקוטי הלכות - הלכות נדרים הלכה ג

שמעתי מפיו הקדוש זכרוננו לברכה שיחה נוראה מנוראות גדלת הבורא יתברך ואי אפשר לבארה בכתב. אף אחר כך בתוך שיחתו הקדושה מגדלת הבורא יתברך נכנס על - ידי זה לדברי התחזקות לחזק את כל אחד ואחד שנפלו מעבודתם אפלו אם נפלו למקום שנפלו כל אחד ואחד לפי נפילתו להיכן שנפל רחמנא לצלן, כי גדלתו יתברך שגבה מאד למעלה מהתורה ששם יכול הכל להתקן וכו', פי תשובה למעלה מהתורה. ושאלתי אותו, אבל איך זוכין לזה? והשיב, יכולין לבא לזה ובלבד שלא יתאשו עצמן מן הצעקה ומתפלה ובקשה רק לעסק בצעקה ותפלה ותחנה וכו', ולא יתנגע לעולם עד שיבא לזה לעלות וכו'. פי עקר התשובה היא צעקה וזעקה לה' יתברך, כמו שכתוב, פני ה' בעושי רע וכו' וצעקו וה' שמע. ואיתא בספרים הפרוש כפשוטו שפאשר האלו העושי רע צועקין לה' יתברך אזי ה' שמע ומפל צרותם הצילים. וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה, יפה צעקה לאדם בין קדם גזר דין בין לאחר גזר דין. וכן מבאר במקומות אין מספר עצם מעלת הצעקה לה' יתברך תמיד אפלו אם הוא כמו שהוא. וכמבאר ביותר במזמור הודו שאומרים בערב שבת, תעו במדבר וכו' ויצעקו וכו'. ישיבי חשף וצלמות אסירי עני וברזל וכו' ויצעקו וכו'. אולים מדרך פשעם וכו' ויצעקו וכו' יורדי הים וכו' יעלו שמים ירדו תהומות וכו' ויצעקו וכו'. פי כל המזמור הזה מדבר מכל הירידות ועליות העוברים על הרצים להתקרב לה' יתברך פידוע וכמבאר מזה בדברינו במקום אחר. וכלליות העצה על כל מיני בלבולים ומניעות והסתות וכו' על הפל ויצעקו אל ה' בצר להם וממצקותיהם יצילים.

### ספר ליקוטי מוהר"ן - מהדורא בתרא סימן קיט

דבר עמנו כמה פעמים מענין יסורי עולם הזה, שכל בני העולם כלם מלאים יסורים, אין גם אחד שיהיה לו עולם הזה. ואפלו העשירים הגדולים ואפלו השירים, אין להם שום עולם הזה כלל, פי כל ימיהם פעם ומכאובות, וכלם מלאים טרדות ודאגות ועצבות ויגון ונאנחה תמיד, וכל אחד יש לו יסורים מיוחדים, ואין גם אחד מכל הגבירים והשירים, שיהיה לו הכל כסדר פרצונו תמיד, וכלם כאחד מלאים יסורים ודאגות תמיד, וזה ברור וידוע לכל מי שבקי קצת בהם ובדרכיהם. וכמה פעמים דברנו מזה, והיינו רואים בעינינו כל זאת. ואפלו מי שנדמה עליו, שיש לו העולם הזה בשלמות ויש לו כל התענוגים: עשר ונכסים וכבוד והון רב וארמונים גדולים וכלים נפלאים ותכשיטין וסגלת מלכים וכו' אם יסתכלו בו היטב, הוא גם - כן מלא פעם ומכאובות הרבה תמיד בכמה מיני אפנים וענינים, כנראה בחוש, ואין צריך לבאר זאת למי שיש לו מוח בקדקדו ומסתכל

קצת בהם באמת, וכמו שאמר שלמה המלך עליו השלום (קהלת ב): "גם כל ימיו פעס ומכאובות" וכו', וכתוב:  
"אדם לעמל יולד קצר ימים ושבע רגז" (איוב י"ד):

וזה כולל כל בני - אדם שבעולם מקטן ועד גדול, כי כלם נולדו לעמל ומלאים רגז ויסורין, ואין שום עצה ותחבולה להנצל מעמל ורגז הזה פי - אם לברח להשם יתברך ולעסוק בתורה. וכמו שמוכא במדרש (בראשית - רבה פרשה יג): "אדם לעמל יולד" אשרי מי שעמלו בתורה, הינו מאחר שכל אדם נולד לעמל, ואי אפשר להמלט מזה בשום אופן, אפלו אם יהיה לו כל חללי דעלמא, בודאי יהיה לו עמל ויסורין ודאגות הרבה, על - פן החכם עיניו בראשו שיהפך העמל לעמל של תורה, אשר בשביל זה נולד שיעמל בתורה, ואז אשרי לו, כי נצול מעמל העולם הזה וזוכה לחיי עולם הבא:

ענה ואמר רבנו, זכרוננו לברכה: הנה הפל אומרים, שיש עולם הזה ועולם הבא. והנה עולם הבא אנו מאמינים שיש עולם הבא, אפשר יש גם עולם הזה גם - פן באיזה עולם, פי בכאן נראה שהוא הגיהנם, פי כלם מלאים יסורים גדולים תמיד. ואמר: שאין נמצא שום עולם הזה כלל:

#### **דברי שמואל מסלונים (עניני שבת, עמוד קפ"א)**

השבת הוא על דרך משל להולך בדרך בגשם חזק, והוא כולו רטוב עד לשד עצמותיו, והוא רעב ורועד מקור, ולפתע פתאום פגע באכסניה חמה ויש שם מכל טוב, ונכנס פנימה ופשט את בגדיו הרטובים ולבש בגדים נקיים ויבשים ואכל ושתה ונח והתחמם, עד כי השיב נפשו, ואזר כח להמשיך הלאה בדרך נדודיו. שבת קודש היא האכסניה אשר יונה מצאה בה מנוח מכל הדאגות והצרות, וכל יגיעי כח ינוחו שם מהענינים המיגעים והנוגעים אל הגוף ואל הנשמה, והם מתחממים בה מאשר קרך בדרך, ומטהרים את עצמם מכל לכלוך וזוהמה, ומחליפים כח ומתחזקים להמשיך בדרך החיים, להיות מוסיף הולך ואור. וזוהי בחינת שבת קודש נפשות ישראל בצל כנפיך יחסיון ירויון מדשן ביתך.